

چند نکته نگارشی

۱

بعدها آن مقاله را آقای دکتر محمد فاتحی به درس گفتاری منسجم تبدیل کرد.

در این جمله «آقای دکتر محمد فاتحی» فاعل است و باید در ابتدای جمله بیاید. «آن مقاله» نیز مفعول جمله است و بعد از فاعل قرار می‌گیرد. در ضمن، از آنجا که در متون علمی آوردن عناوین و القاب افراد ضرورتی ندارد، تمامی عناوین «محمد فاتحی» را حذف می‌کنیم. ناگفته پیداست که در مواردی ممکن است بعضی القاب حفظ شوند؛ مثلاً حکیم ابوالقاسم فردوسی، استاد سید جعفر شهیدی، علامه محمدحسین طباطبایی.

بنابراین، جمله بالا را به صورت زیر می‌نویسیم:

بعدها محمد فاتحی آن مقاله را به درس گفتاری منسجم تبدیل کرد.

۲

او در سن هشتاد سالگی توانست خواندن و نوشتن بیاموزد.

با وجود عبارت «هشتاد سالگی» که در آن به سال‌های عمر فاعل جمله (یعنی او) اشاره شده است، دیگر نیازی به آوردن کلمه «سن» نیست. در واقع کلمه «...سالگی» ما را از آوردن کلمه «سن» بی‌نیاز می‌کند.

او در هشتاد سالگی توانست خواندن و نوشتن بیاموزد.

۳

دوازدهم اردیبهشت‌ماه هر سال مصادف با روز شهادت علامه مرتضی مطهری است.

واقعیت این است که ما به روزی که هر سال مصادف با روزی دادن واقعه‌ای باشد، سالروز یا سالگرد آن واقعه می‌گوییم. به این ترتیب، به روزی که هر سال مصادف با روز تولد شماست، می‌گوییم سالروز یا سالگرد تولد شما. پس عبارت «هر سال مصادف با روز» را در این جمله حذف می‌کنیم و به جای آن کلمه «سالروز» را می‌گذاریم. دوازدهم اردیبهشت‌ماه سالروز شهادت علامه مرتضی مطهری است.

۴

به این نکته ذیلاً اشاره کرده‌ایم.

در این جمله کلمه «ذیلاً» عربی و تنوین دار است و به جای آن بهتر است از دو کلمه «در زیر» استفاده کنیم. ذیل به معنای «دامان، دامن جامه و هر چیز، دنباله، پایین، و آخر هر چیز» است. پس جمله بالا را این طور می‌نویسیم:

به این نکته در زیر اشاره کرده‌ایم.

۵

سیاوش پسر کیکاووس پیشنهاد سودابه را نمی‌پذیرد.

عبارت «پسر کیکاووس» توضیحی برای «سیاوش» است و بدل سیاوش به حساب می‌آید. بدل را میان دو ویرگول قرار می‌دهیم؛ به این ترتیب:

سیاوش، پسر کیکاووس، پیشنهاد سودابه را نمی‌پذیرد.

